

Když v prosinci 1989 dorazil do Zlína Tomáš Baťa junior, na náměstí Míru jej bouřlivě vítaly tisíce lidí. Pro syna zakladatele obuvnického impéria to byl jeden z nejpůsobivějších zážitků jeho života.

FOTO IARCHIV

Haněli ho, pak tleskali

Disident Stanislav Devátý zažil ponižování, které vystřídala revoluční euforie

ZLÍN | Jednou z nejvýraznějších zlínských postav, které přispěly k pádu komunistického režimu a pak se podílely na budování demokracie, byl Stanislav Devátý. Nejkdější mluvčí Charty 77 a muž, který držel třikrát protestní hladovku (celkem dva měsíce), prožil zlomové listopadové dny roku 1989 v Polsku, které už bylo svobodné. Ukřivál se tam, protože ho v srpnu téhož roku komunistický soud poslal na dvaletí měsíci do vězení.

„Před budovou soudu ve Zlíně tehdy seděli lidé a řvali na mě, že jsem hajzl. V

Naši pravdě, my jsme říkali. Vaši pravdě, psali, že jsem zločinec a že rozvracím socialistické zřízení,“ vzpomíná Devátý.

Do Zlína se vrátil 10. prosince. Věděl, že komunistický režim padl a měl pro-

slov na zaplněném náměstí Míru. Necelý půlrok po odsouzení a nadávkách mu zástupy nadšeně aplaudovaly.

„Stovky, tisíce lidí mi děkovaly za to, co jsem dělal. Byl to nejeuforičtější oka-

mžik z tohoto období,“ nemůže zapomenout Devátý.

Po svém návratu se zapojil do Občanského fóra a zažíval hektické dny. „Jedna-
lo se, připravovaly akce. Všichni dělali všechno,“ popsal. „Dokonce jsme chystali hladovku kvůli rozkrádání majetku komunisty,“ doplnil Devátý.

Byl také v „juvitačním výboru“, který v Malenovicích čekal na příjezdějího Tomáše Bata juniora a provázal ho po Zlíně. Vzpomíná, že Bata při návštěvě obuvnického podniku Svít uvídl stroje, na kterém začínal ve firmě svého otce pracovat.

POKRÁČOVÁNÍ NA STRANĚ 2

Krajská nemocnice Tomáše Bati otevřela druhou ARO ambulanci, která slouží pacientům k předoperačnímu vyšetření. Díky ní se snížila doba před operací a zlepšila informovanost pacientů. Novou anesteziologickou ambulanci najdou v přední části areálu v budově očního oddělení, otevřená je každý den od 7.45 do 14.30 hodin. **Strana 3**

VSETÍN

Hokejovou exhibicí opět vyhrál Vsetín

Před dvaceti lety proti sobě bojovali ve finále hokejové extraligy, teď se tehdejší hráči Vsetína a Zlína sešli v rámci exhibice. Viděl ji téměř vyprodaný zimní stadion Na Lapači. V pomyslném prodouzení utkání stejně jako v roce 1995 rozhodli kotouče, jež v kaulži za brankou nechal Pavel Kowalczyk. **Strana 5**

ZLÍNSKÝ KRAJ

Památky zaznamenaly návštěvnícky rekord

Od ledna do října navštívilo památky ve správě Národního památkového ústavu (hrad Buchlov, zámek Buchlovice, Arcibiskupský zámek Kroměříž a zámek Vizovice) celkem 291 967 návštěvníků. To je téměř o dvanáct procent vyšší počet než loni. Nejvíce lidí prošlo branami Arcibiskupského zámku v Kroměříži a zahradami, které k němu patří. **Strana 6**

ZLÍN

Barumka zůstane součástí Mistrovství Evropy

Pořadatelé Barum Czech Rally Zlín a fanoušci motoristického sportu si oddechli. Také příští 45. ročník populární Barumky se pojede jako součást prestižního seriálu FIA Mistrovství Evropy v rally jezdců. Barum rally je spolu s motocyklovou Velkou cenou Brna nejnavštěvanější sportovní akcí České republiky, přihláká téměř 200 tisíc lidí. **Strana 31**

„Zastupce fotografa pro nově vzniklé mřížě nadchla.“

„Skvělý nápad“ ocenil předseda otrokovických fotografů Petr Bořuta.

„V kalendáři se dokola střídaly radnice, Společenský dům, kostel. Takhle jsme ho chtěli oživit“ přidal se Holub.

Známe lokality (Štěrkovické náměstí 3. května, řeka Dřevnice) v kalendáři zůstaly. Fotografové je však zabírali z neobvyklé perspektivy a obyvatelé města tak donutí přemýšlet, odkud je snímek pořízený.

„Snažili jsme se zachytit běžná všední místa ve městě nevědním pohledem našich objektivů a spojením s vytvářenými díly dát tomuto pohledu netradiční rozměr,“ přiblížil Bořuta.

Ohlasy na kalendář jsou zatím spíše

Srpen je věnován městskému parku u polikliniky.

Devátý zažil ponižování, pak euforii

DOKONČENÍ ZE STRÁNY 1

Abych byla ironie dějin dokonalá, bez nekdější vyvrheli v roce 1992 šéfem Bezpečnostní informační služby. „To bylo neuvěřitelné. Ti roky předtím jsem byl mládežník a likvidován a pak přišlo toto.“

Uvědomuje si Devátý. Dalšíkově vystudoval práva na pražské Karlově univerzitě a dnes má advokátní kancelář. Sídli v Praze nedaleko byru, kde bydlí bývalý disident Alexandr Vondra, a něhož Devátý přespával.

Svět se změnil. A Devátý ví, že česká demokracie pořád dokonale není. „Chce to čas a trpělivost. Vybudovat dobře fun-

gující demokracii trvá mnoho roků, na rozdíl od totalit, která nastoupí ze dne na den,“ říká.

Zpětně vidí, že se po listopadu 1989 nedělalo všechno jenom dobře. „Měli jsme větší byvalému režimu postupovat razantněji. Ne že bychom komunisty všichni, ale tvrdší jsme byli mohli,“ připustil Devátý.

Vadí mu, že se komunisté opět dostávají do popředí. Ve Zlínském druhým rokem kraj, sironou pozici mají i v některých obcích. „Lidé, kteří proti minulému režimu nic nedělali, mají tendence být snižováni a nostalgičtí,“ domnívá se Devátý. K tomu má daleko a není se čemu divit.

Oslavy 17. listopadu

Náměstí Míru ve Zlíně

V 10 hodin začne pietní akt u Pomníku obětem totality. Na radnici se budou promítat autentické záznamy z roku 1989. V 15 hodin koncert studentských skupin.

Gymnázium Lesní čtvrť Zlín

Od 11 hodin diskuse s účastníky listopadových dnů Stanislavem Devátým či Jakubem Patockou.

Tvůrci svoje dílo ladili k dokonalejší věci než půl roku. „Šešti jsme se možná desetkrát,“ podotkl Bořuta.

Každý měsíc dostal kromě tradičního jména také svoje druhé pojmenování od rájeřelí umělecký výtvor. Ledem je tak Čekáním na jaro, duben Zrcadlením, červenec Čekáním na pluhoc a prosinec Poslem dobrých zpráv.

„Celkový dojem je skvělý. Reakce lidí jsou pozitivní. Říkají, že takový kalendář Otrokovice ještě nikdy neměly. Bude se těžko překonávat,“ usmívá se Bořuta.

Kalendář nabízí Turistické informační centrum města nebo knihkupectví na náměstí, stojí 85 korun.

Proti minulému režimu bojoval vytrvale a důsledně. Účastní se i s prezidentem Vaclavem Havlem setkání v Jeseníkách s polskými disidenty. V letech 1988 a 1989 byl mluvčím Charty 77.

V lednu 1989 položil větec na hrob Jana Palacha ve Všešatech, když byl lhbřlov v obležení bezpečnostními složkami komunistického režimu. Byl známý tím, že „fizičím“ klád pasivní odpor.

Stanislav Devátý pracoval i v ZD Štěrkovice Františka Cuby, kde musel po podpisu Charty skončit. Za minulé režimu po něm byla ve Zlínském pojmenována hospoda, do níž pak přivedl i první dena Havla.

Vydavatel: MA FRA, a.s., IČ: 45313351, se sídlem Proba 5, Karla Engliše 519/11, PSC 150 00 • **Evidenční číslo:** MK ČR E 206528 • **Šéfredaktor Spoluz:** Petr Škarda • **Zastupce šéfredaktora Spoluz:** Jan Kolář • **Vedoucí krajské redakce MA FRA:** Tomáš Zeleník, Tomáš Zeleník, Tomáš Zeleník, Tomáš Zeleník • **Editor:** Ondřej Holubec • **Redakce Zlín:** OC ZLÍNĚ JABLKO náměstí Míru 17A, 760 01 Zlín • **Okresní redakce:** redakce.zlin@spoluz.cz • **Inspektor distribuční sítě:** Jiří Ondřej, tel.: 601593272, jiri.ondrej@emafr.cz • **Redakce Zlín:** OC ZLÍNĚ JABLKO náměstí Míru 17A, 760 01 Zlín • **Titulní stránka:** redakce.zlin@spoluz.cz • **Titulní stránka MA FRA PŘÍRŮČÍ:** Praha a Olomouc • **Vydání je neopodstatněn:** vychází každý pátek • © MA FRA, a.s. 2014 • **nebo uvedením dodávatele obsahu, jakékoliv části a šířené části nebo celku obsahu (včetně využití Spoluz 2, včetně jeho přílohou) bez písemného svolení vydavatele je zakázáno. Nově získané příspěvky se nevracují. Vydavatel si vyhrazuje právo bez udání důvodu nepřijmout inzerci.** • **Vydavatelství MA FRA, a.s. je součástí koncernu ASTRONERT** ovládaného firmou Andrejsem Babišem.